

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **P. T. T.**, zastoupený Mgr. Markétou Zázvorkovou Malou, advokátkou se sídlem Jaroslava Průchy 1915/24, 434 01 Most, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 9. 2009, č. j. CPR-11883-1/ČJ-2009-9CPR-V234, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2013, č. j. 8 Ca 265/2009 - 29,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2013, č. j. 8 Ca 265/2009 - 29, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 6. 8. 2009, č. j. CPUL-4268-27/ČJ-2009-044061-BALI, Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, Inspektorát cizinecké policie Chomutov, uložil žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Doba, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území, byla stanovena na 1 rok, a doba k vycestování z území České republiky činila 30 dnů od právní moci rozhodnutí, pokud cizinec nebyl povinen vycestovat v rámci povoleného pobytu dříve. Odvolání žalobce žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítla.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Městského soudu v Praze; ten usnesením ze dne 18. 4. 2013, č. j. 8 Ca 265/2009 - 29, žalobu odmítl. Konstatoval, že žalobce podal žalobu faxem dne 18. 9. 2009, poté zaslal městskému soudu prostřednictvím provozovatele poštovních služeb zásilku, která obsahovala kopii napadeného správního rozhodnutí, kopii údajů z živnostenského rejstříku a obchodního rejstříku a plnou moc pro advokátku Mgr. Zázvorkovou Malou k zastupování žalobce. Protože však faxové podání žalobce nedoplnil originálem podané

žaloby, městský soud žalobu odmítl s poukazem na § 37 odst. 2 a § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl usnesení městského soudu včas podanou kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. z důvodu nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

[4] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem městského soudu, že faxové podání nebylo doplněno v zákonem stanovené lhůtě o originál žaloby. Doplnění podání bylo městskému soudu odesláno prostřednictvím pošty dne 21. 9. 2009 a kromě příloh obsahovalo i originál podané žaloby. Tomu ostatně odpovídala váha podané zásilky. Podle stěžovatele je možné, že obsah podání byl soudem nesprávně zařazen, neboť v nadpise podání je chyba v psaní a je zde uvedeno, že jde o doplnění faxového podání z 20. 7. 2009, nicméně v textu podání je již správně uvedeno, že jde o doplnění podání z 18. 9. 2009. Stěžovatel nenese odpovědnost za případné nesprávné založení podání městským soudem do spisu.

[5] I následné kroky městského soudu, kdy byl stěžovateli vyměřen soudní poplatek a dostalo se mu procesního poučení o možnosti nařízení ústního jednání, svědčí o tom, že faxové podání bylo řádně doplněno. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[6] Vyjádření žalované ke kasační stížnosti nebylo podáno.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřipustnost. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Podle § 37 odst. 2 s. ř. s. *podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona. Bylo-li takové podání učiněno v jiné formě, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřiblíží. Činí-li takový úkon kolektivní orgán nebo osoba, za niž podle zvláštního zákona nebo na jeho základě jedná kolektivní orgán, musí k němu být připojen opis usnesení takového orgánu, jímž byl s obsahem podání vysloven souhlas.*

[10] V posuzované věci se nejedná o problém právní, nýbrž výhradně skutkový. Stěžovatel namítá, že faxem podanou žalobu v zákonné lhůtě potvrdil originálem žaloby, který zaslal v jedné zásilce spolu s ostatními přílohami městskému soudu prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. To má vyplývat jednak z váhy zásilky zasláné městskému soudu, jednak z průvodního dopisu obsaženého v zásilce, z něhož je zřejmé, že stěžovatel doplňuje faxové podání ze dne 18. 9. 2009 o originály listin – podání ve věci samé, plné moci a listinných důkazů.

pokračování

[11] Ve spise městského soudu je však založen pouze průvodní dopis, z něhož vyplývá, že žalobce doplňuje faxem podané podání o jeho originál, listinné důkazy a přikládá plnou moc (srov. č. l. 6, 9 – 13 spisu městského soudu).

[12] K převažování jednotlivých listin obsažených v předmětné zásilce a k jejich porovnávání s váhou zásilky zaslané městskému soudu nebylo nutné přistoupit, neboť ze spisu předloženého městským soudem vyplynuly závažné nedostatky, které byly určující pro závěr Nejvyššího správního soudu v předmětné věci.

[13] Ze spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že v něm chybí písemnosti zařazené na č. l. 7 a 8 spisu. Veškeré písemnosti zažurnalizované ve spisu jsou číslovány chronologicky od 1 do 6, následuje písemnost s č. l. 13, poté jsou ve spise obsaženy písemnosti s č. l. 9 – 12 a pak již spis obsahuje opět chronologicky řazené písemnosti na č. l. 14 – 38. Spisový přehled, z něhož by bylo lze zjistit, jaké písemnosti byly obsaženy na chybějících listech č. 7 a 8, spis předložený městským soudem neobsahuje. Výše uvedené svědčí o tom, že spis městského soudu nebyl veden v souladu s požadavky na vedení spisů vyplývajícími z instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 505/2001-Org., kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy (dále též „VKŘ“). Podle ní musí být jednotlivé listy písemností opatřeny při zařazení do spisu spisovou značkou a číslem listu, a to zpravidla v pravém horním rohu. Písemnosti jsou pak ve spisech řazeny chronologicky tak, jak došly soudu nebo byly soudem vyhotoveny anebo byly svěšeny z úřední desky soudu po uplynutí doby k vyvěšení, a takto se zapisují do spisového přehledu, který se do spisového obalu vkládá před první list spisu (§ 168 a 170 VKŘ).

[14] Při hodnocení těchto skutkových okolností Nejvyšší správní soud v souladu s rozsudkem zdejšího soudu ze dne 12. 4. 2007, č. j. 2 Afs 50/2006 - 67 (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná na www.nssoud.cz), zohlednil, že „právo na přístup soudu představuje ústavně zaručené základní právo (čl. 36 Listiny základních práv a svobod) a že odepření tohoto přístupu (*denegatio iustitiae*) dosahuje protiústavní dimenze. V těchto případech je proto namístě vždy velmi bedlivě věnovat, zda byly splněny podmínky řízení, a v pochybnostech se přiklonit spíše k meritornímu rozhodování než k procesnímu ukončení řízení. To platí zejména tehdy, kdy meritorním soudním přezkoumáním je posuzování zákonnosti napadeného rozhodnutí orgánu veřejné správy, tzn. poskytování ochrany fyzickým a právníckým osobám proti veřejné moci, a kdy se nejedná o typ řízení, v němž se rozhoduje o vzájemných právech a povinnostech většiny počtu soukromých subjektů.“ Přepjatý formalismus při posuzování procesních úkonů účastníků řízení naprosto neodpovídá principu materiálního právního státu, ale ani samotnému poslání soudnictví. Primárním účelem soudní ochrany obecně je poskytování ochrany subjektivním právům, a pokud jde o správní soudnictví zvláště potom subjektivním právům veřejným; tato ochrana musí být skutečná a spravedlivá. Soudy jsou nezávislé a nestranné státní orgány, které usilují o nalezení spravedlnosti rozhodováním v konkrétních věcech a které nemohou odmítnout zabývat se určitou věcí ze zcela formálních či spíše formalistických důvodů, ale pouze z takových příčin, které poskytování soudní ochrany skutečně vylučují; jiný přístup by byl ztěžil ústavně-konformní a znamenal by odepření spravedlnosti. Právo na spravedlivý proces je jedním ze základních práv, které má každý vůči státu, a které mu garantuje nejen Listina základních práv a svobod, ale též Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Meze práva na spravedlivý proces stanoví jednotlivé procesní řády (např. náležitosti podání, jímž se zahajuje řízení, lhůta pro jeho podání, procesní podmínky), při jejichž výkladu je v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nezbytné šetřit jejich podstaty a smyslu a nezneužívat je k jiným účelům, než pro které byly stanoveny.

[15] V posuzovaném případě stěžovatel v kasační stížnosti hodnověrným způsobem vyvrací závěr městského soudu, že žalobu podanou dne 18. 9. 2009 faxem řádně doplnil originálem v souladu s § 37 odst. 2 s. ř. s. a že zásilka, kterou soudu dne 18. 9. 2009 zaslal prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, obsahovala kromě příloh a plné moci i originál správní žaloby. Z žaloby zaslané soudu faxem je patrné, že žaloba obsahovala tři strany textu. Při jejím oboustranném vytištění by mohla být obsažena na dvou listech papíru, tj. např. na zmíněných dvou listech chybějících ve spisu městského soudu (č. l. 7 a 8). Byť je takováto úvaha spekulativní, nelze tuto možnost v projednávané věci vyloučit, neboť spis městského soudu neobsahuje soupis písemností, které byly ve spise na příslušných číslech listu zařazeny. Přihlédnuto k tomu, že způsob vedení předmětného spisu Městským soudem v Praze vykazuje hrubé nedostatky (viz bod [13] výše), že městský soud činil po podání žaloby četné procesní úkony směřující k meritornímu rozhodnutí věci (výzva stěžovateli k zaplacení soudního poplatku, poučení o možnosti namítat podjatost rozhodujícího senátu, žádost o vyjádření, zda stěžovatel souhlasí s rozhodnutím věci bez jednání, žádost žalované o předložení správního spisu a o vyjádření k podané žalobě), jakož i s ohledem na dobu, po které k odmítnutí žaloby pro její nepotvrzení originálem došlo (téměř 4 roky!), jeví se závěr, že stěžovatel svoji žalobu písemně potvrdil originálem, který soud zažurnalizoval na č. l. 7 a 8 spisu (tj. jako písemnosti následující po průvodním dopise stěžovatele), a následně se předmětné listy ze spisu „vytratily“, jako vysoce pravděpodobný. Nelze tak konstatovat, že by tvrzení stěžovatele o doplnění originálu žaloby dle § 37 odst. 2 s. ř. s. bylo vyvráceno skutečnostmi vyplývajícími ze soudního spisu. Případné nesprávné zažurnalizování zaslaného podání městským soudem či jeho ztráta nemůže být přičítána k tíži stěžovatele.

[16] V souladu s výše uvedenými požadavky na interpretaci procesních úkonů směřujících k zahájení soudního řízení (srov. bod [14]) se Nejvyšší správní soud v pochybnostech přiklonil k meritornímu přezkumu stěžovatelem napadeného rozhodnutí. Dospěl k závěru, že stěžovateli nelze přičítat k tíži případná pochybení městského soudu při zařazení písemností obsažených v zásilce podané zástupkyní stěžovatele dne 18. 9. 2009 na poště Most 1 do soudního spisu, resp. při vedení tohoto spisu. Napadené usnesení městského soudu o zastavení řízení je proto na místě zrušit jako nezákonné. V dalším řízení bude na městském soudu, aby důkladně vyhodnotil splnění procesních podmínek řízení a pokud shledá, že splněny byly, aby se podanou žalobou zabýval věcně.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] S ohledem na výše uvedené závěry Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude městský soud vázán názorem vysloveným v rozsudku zdejšího soudu. V novém řízení rozhodne městský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. srpna 2013

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu